

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Rosenborg barnehage
Ladeveien 1

N-7041 TRONDHEIM

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
15/25612/614 A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
27.11.2015

Rosenborg barnehage - tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte den 22.09.2015 tilsyn ved Rosenborg barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Tilsynet viste at Rosenborg barnehage har etablert et internkontrollsystem som synes å ivareta store deler av forskriftens bestemmelser. Deler av systemet er skriftliggjort. Barnehagens ledelse kunne imidlertid ikke dokumentere at forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler med veileder er gjennomgått systematisk for å sikre at alle forskriftens bestemmelser er tilstrekkelig ivaretatt ved barnehagen. Det ble også påpekt avvik på sikkerhet og smittevern.

Vi bemerket også at ventilasjonsløsningen synes noe begrenset, og ber derfor om dokumentasjon på tilfredsstillende innelima i form av innelima måling. Videre ber vi om dokumentasjon på lydnivå på barnehagens uteareal.

Avvik nr 1: Rosenborg barnehage har ikke dokumentert at bestemmelsene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler er systematisk ivaretatt.

Avvik nr 2: Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Avvik nr 3: Rosenborg barnehage har ikke tilfredsstillende rutine for vask av leker.

Vi vurderer at de påpekte avvikene ved barnehagen ikke er i samsvar med regelverket.

I tillegg ber vi om at det legges fram dokumentasjon på innelima i barnehagens oppholdsareal og beregninger av støy på uteområdet.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljoenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Frist for retting av avvik og på framlegging av dokumentasjon

Vi ber om skriftlig bekreftelse **innen 15.02.16** på at avvikene er rettet.

Dokumentasjon på luftkvalitet og lydnivå på barnehagens uteområde skal legges fram innen samme frist.

2. Beskrivelse av Rosenborg barnehage

Rosenborg barnehage er en privat barnehage med 22 barn i alderen 0-6 år. Barnehagen leier lokaler i Gymbygget ved Lilleby skole. Trondheim eiendom står for vedlikehold av bygningsmassen, og foretar også kontroll av sikkerhet på utelekeområdet.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedfokus på internkontroll og avvikshåndtering (jf § 4). I tillegg ble det gjennomført en generell befaring av lokalene og uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet:

- Infofolder med beskrivelse av en del av barnehagens rutiner
- Avviksskjema
- Skjema fra kartlegging, sikkerhetssjekker
- Årshjul HMS barn
- Oversikt over meldte skader og avvik og retting av disse

Deltakere ved tilsynet

Tilstede ved tilsynet var:

Johanne Kalstad, styrer (i permisjon) Rosenborg barnehage
Eirik Baardsgaard, vikarierende styrer Rosenborg barnehage

Fra Miljøenheten møtte:

Bente Løvlie Høier, sjefingeniør
Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten

3.1 Oppfølging av tidligere godkjenning

Rosenborg barnehage ble godkjent etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler i vedtak datert 01.02.2006 (sak 00/8301). Godkjenningen forutsatte at en rekke avvik ble lukket innen oppgitt frist. Barnehagen har meldt tilbake om retting av alle avvik med unntak av avvik nr 8. Inneklima/luftkvalitet og avvik nr 9. Lydforhold.

Innklima/luftkvalitet***Observasjoner fra befaring***

Barnehagens lokaler er utstyrt med mekanisk avtrekksanlegg med tilluft via spalteventiler over vindu. Barnehagen opplyste at det hender lufta oppleves tung, og at de lufter gjennom vindu ved behov. Det ble opplyst at dette ofte var tilfellet i lekerom (rom 209). Ved tilsynet var avtrekksventil

på rommet lukket. Det var to spalteventiler over vindu i rommet, og den ene var delvis tildekket med puter, og rommet er delvis avdelt med en ”borg” / hems.

Vurdering

For at mekanisk avtrekksventilasjon skal fungere, forutsettes det at både tilluftsventiler og avtrekksventiler holdes åpne. Ventilene må helle ikke tildekkes, og det må sørges for jevnlig renhold slik at de ikke tilstoppes av støv utenfra. Erfaringsmessig vil enkle avtrekksanlegg som denne løsningen i perioder med lav utetemperatur gi trekkproblemer, og brukerne velger ofte å stenge igjen spalteventilene. Dette vil gi utilfredsstillende luftskifte i lokalene.

Miljøenheten vil be om dokumentasjon på at inneklimate er tilfredsstillende med dagens personbelastning ved barnehagen. Luftkvaliteten må dokumenteres ved inneklimatemålinger ved normal bruk og normal personbelastning av barnehagens oppholdsrom. Krav til gjennomføring av inneklimatemålinger finnes på Trondheim kommune sine nettsider (<http://trondheim.kommune.no/barnsmiljo/>), samt i vedlegg.

Vi viser til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 19 Innklimate, Luftkvalitet og § 5 Opplysnings og informasjonslikt.

Lydforhold:

I godkjenningsvedtaket fra 2006 ble det påpekt at ”støy fra jernbane på utelekeområdet overskrider anbefalte grenseverdier”. ”Uteområdet må støyskjermes slik at anbefalte retningslinjer på maks 58 L_{den} (kl 07-19) tilfredstilles.

Ved gjennomgang av våre arkiv kan vi ikke se å ha mottatt noen bekreftelse på støynivået på barnehagens uteområde.

Barnehagen ligger plassert rett ved jernbanelinjen, og uteområdet er utsatt for støy. Beregninger utført i regi av Jernbaneverket i 2012 viser at det er sannsynlig at deler av uteområdet er i rød og gul støysone. Disse beregningene gjelder for hele døgnet, L_{den} . For en barnehage er det støynivået på dagtid som er aktuelt. Vi ber derfor om at beregninger for støy fra jernbane på barnehagens uteområde på dagtid framlegges, L_d (kl 7-19). Vi ber om at beregningene utføres for dagens trafikkmengde og på 1,5 meters høyde.

Vi viser til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 21 Lydforhold, og § 5 Opplysnings og informasjonslikt.

Vi gjør oppmerksom på at vi har vært i kontakt med Trondheim eiendom v/ Torgeir Lindgaard angående dette, slik at de er kjent med forholdet og behovet for dokumentasjon.

3.2. Internkontroll og avvikshåndtering

Avvik nr 1: Rosenborg barnehage har ikke dokumentert at bestemmelsene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler er systematisk ivaretatt.

Barnehagens ledelse må gå systematisk igjennom forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. og veilederen ”Miljø og helse i barnehagen” for å sikre at alle tema i forskriften er tilstrekkelig ivaretatt ved skolen og dokumentere gjennomgangen skriftlig.

Avviket hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4 internkontroll

Observasjoner

Ved tilsynet ble barnehagens internkontrollsystem lagt fram. Barnehagen har etablert mange relevante rutiner for å ivareta barnas helse miljø og sikkerhet, og en del av dem er skriftliggjort. Årshjul for HMS for barn ble lagt fram. Ledelsen hadde ved tilsynet ikke gjennomgått ny veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v (Miljø og helse i barnehagen).

Vurdering:

Det er viktig at barnehagen gjennomgår sitt internkontrollsystem og kontrollerer at dette er i samsvar med krav i forskriften og ny veileder. Det kunne ved tilsynet ikke fremlegges dokumentasjon på at alle tema i forskriften er tilstrekkelig behandlet, og barnehagen mangler et system for jevnlig revisjon av internkontrollsystemet.

Det er viktig at det er barnehagens rutiner som skal beskrives. Det er en forutsetning at det er samsvar mellom det som er beskrevet og gjeldende praksis. For å sikre oversikt over hvilke rutiner som er gjennomgått, bør alle rutiner og revisjoner/gjennomganger dateres.

3.3. Sikkerhet for barn på innelekeområdet

Avvik nr 2: Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Det må foretas en sikkerhetsgjennomgang av barnehagens innelekeområde, og avdekkede avvik må rettes. Vaskemiddel under vask på kjøkken må sikres, speil på bad/stellerom må sikres, og varmtvannsrør på bad/stellerom må sikres for å unngå for høy overflatetemperatur.

Observasjoner

Befaringen av inneområdet avdekket forhold som kan medføre risiko for ulykker. Dette var vaskemiddel som var plassert i skap under vask på kjøkken, usikret speil på bad/stellerom og varmtvannsrør /radiatorrør på bad/stellerom med høy overflatetemperatur.

Vurdering

Vaskemiddel som er tilgjengelig for barn vil kunne medføre en fare for forgiftning. Usikrede speil vil utgjøre en risiko for at barn skader seg på glasskår dersom speilene knuses. Vannrør med høy overflatetemperatur vil kunne føre til risiko for at barn brenner seg. Overflatetemperatur skal ikke overstige 60 grader Celsius.

Tilsynet avdekket risikoforhold som burde vært fanget opp ved de jevnlige kontrollrundene ved barnehagen. Dette tyder på at barnehagens kontrollrunder ikke har vært gode nok. Barnehager skal utformes og drives på en slik måte at skader og ulykker forebygges, og at uønskede hendelser får så begrensede skadelige konsekvenser som mulig.

3.4 Smittevern, lekevask

Avvik 3: Rosenberg barnehage har ikke tilfredsstillende rutine for vask av leker.

Barnehagen må etablere rutiner som sikrer at leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen vaskes minst hver 14. dag.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §17 Smittevern.

Observasjoner

Barnehagen har utarbeidet renholdsplaner, og har etablert rutiner for renhold. Rutinene beskriver vask av leker en gang i måneden.

Vurdering

Barnehagens rutiner for lekevask er ikke i samsvar med anbefalingene med Folkehelseinstituttets "Faglige råd om barnehager og smittevern" og Trondheim kommunes faktaark "Hygiene i barnehager og skoler" (revidert mars 2013). Leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen bør vaskes ukentlig, og skal vaskes minst hver 14. dag. I tillegg vil det i smittesituasjoner også være et behov for intensivt renhold av utsatte leker.

Miljøenheten presiserer at kravet om lekevask minst hver 14. dag gjelder de lekene som de minste barna ofte putter i munnen. Andre leker kan vaskes sjeldnere. Det må derfor foretas en risikovurdering for å avdekke hvilke leker dette gjelder, og etableres tilfredsstillende rutiner for vask av disse hver 14.dag.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Forhåndsvarsel om pålegg

Dersom vi ikke har mottatt bekreftelsen innen fristen, kan miljøsjefen gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes og at den etterspurte dokumentasjonen legges fram. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt. (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Dersom dere har kommentarer til innholdet i rapporten ber vi om melding om dette innen tre uker.

TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten

Vår referanse
15/25612

Vår dato
27.11.2015

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjeff

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg: Retningslinjer for gjennomføring og rapportering av måling av CO₂ i romluft i skoler og barnehager

Kopi: Trondheim kommune, Trondheim eiendom
Trondheim kommune, Oppvekstkontoret